

Korruption och påverkan

Vanliga problem och konkreta tips

Johan Mörck och Karl Malm, Statskontoret

Definition av korrupktion

Att utnyttja en offentlig ställning för att uppnå otillbörlig vinning för sig själv eller andra.

”Karakteristiskt för korruption är det sluttande planet mellan det lagliga och olagliga. Gråzonerna är betydande. Dessutom förändras synen på korruption med tiden.” (Brå 2013:15, s. 16)

Men vad innebär det?

- När någon bryter mot principen om saklighet och opartiskhet
- Avviker från den statliga värdegrunden
- Inte enbart ekonomiska motiv, även vänskapskorruption omfattas

”Som chef i staten är det otroligt viktigt att behandla alla lika. Det gäller förstås i rekryteringar, men även när vi ska besluta om pengar till olika projekt.”

Varför är korruption ett problem

- Korruption drabbar enskilda
  - medborgare, företag eller andra organisationer
- Korruption drabbar samhället i stort
  - Förtroende för förvaltningen och dess tjänstemän minskar.
  - Med det så riskerar också legitimiteten för det politiska systemet att påverkas.

Hur vanligt är det då?

EKONOMI 26 januari 2017 12:40

Fastighetsverket skakas av korrupcionshärva

Toppen på Statens fastighetsverk är på väg att rämna. Generaldirektör Björn Anderson och en fastighetsdirektör sitter anhållna misstänkta för grov trolöshet mot huvudman. Ytterligare två personer är anhållna i härvan som skakar regeringen.

TT

STATSKONTORET

Sverige

Middagar och resor i Polisens miljonupphandling

UPPDATERAD 2017-08-10 PUBLICERAD 2017-08-10

STATSKONTORET

Riksrevisorn kan ha brutit mot de egna etikreglerna

En krisgrupp på Riksrevisionen arbetar nu med att hantera DN:s avslöjanden om hur en av riksrevisorerna suttit på dubbla stolar.

Myndigheten säger att de ska ta fram dokument för att förebygga jäv. Men ett internt regelverk finns redan och varnar uttryckligen medarbetare från att hantera ärenden som de själva varit inblandade i.

Svårsmätbart!

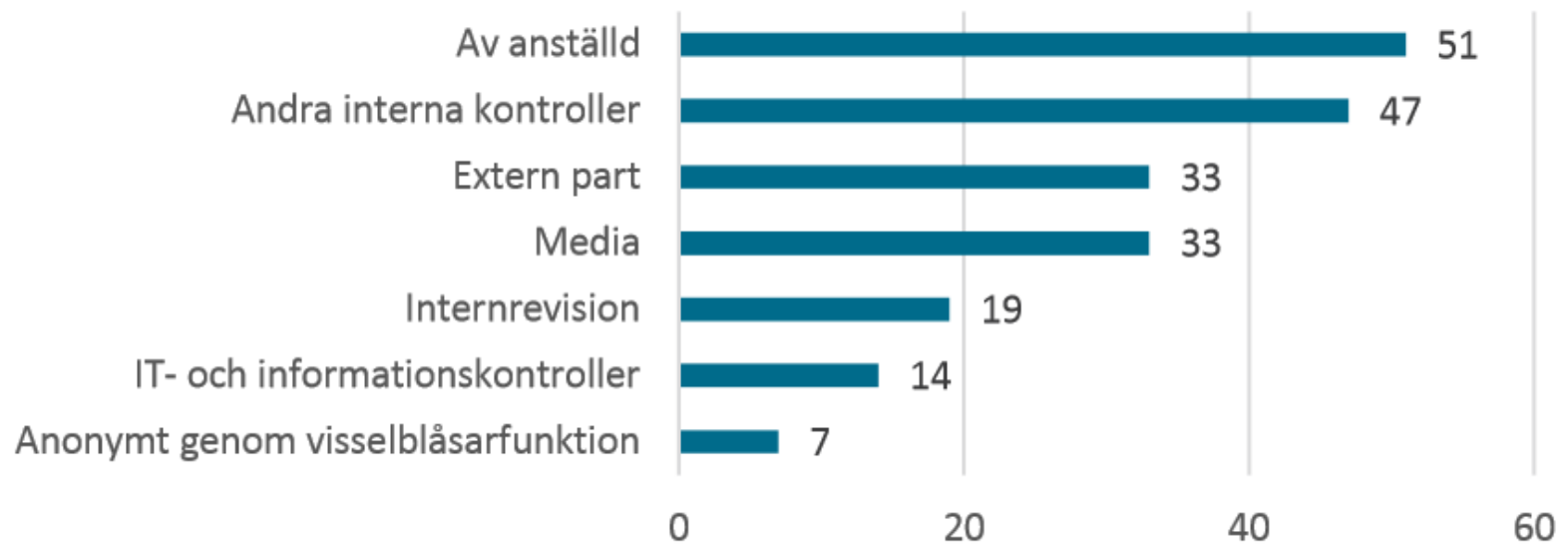
Finns det korruption på lärosätena?

- Vid var fjärde myndighet har det funnits misstankar
- 71 procent av universitet och högskolor
- 29 procent anger att det är i forskningen
- Bisysslor, jäv och resor de vanligaste områdena

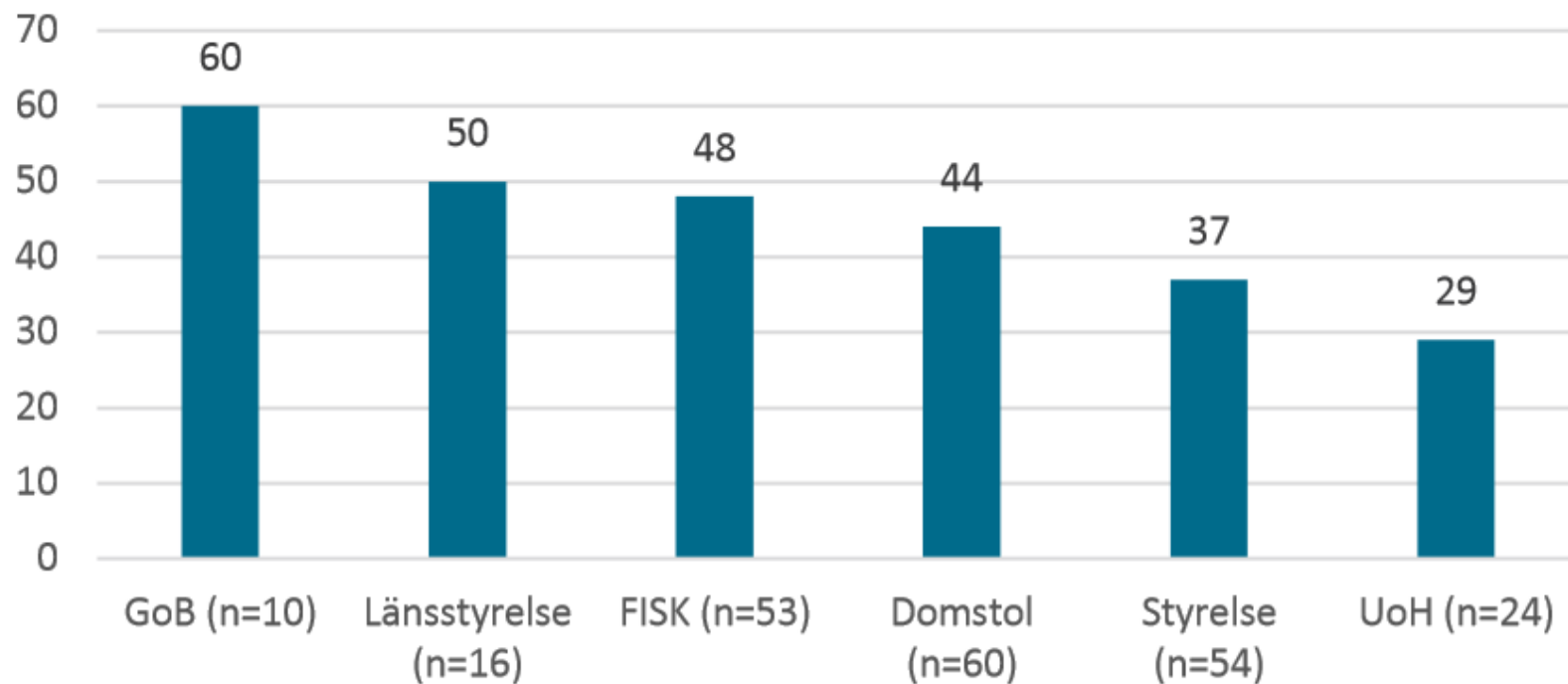

Hur blir det känt?

Viktigt att det finns information och kända rutiner

Vad ska man göra?

- Riskanalysen central
  - Risk- och verksamhetsanpassade åtgärder
- Bara hälften av universiteten och högskolorna har gjort en analys av korrptionsriskerna
- Bisysslor och resor uppfattar som de mest riskfyllda områdena

Konkreta åtgärder

- A. Riskanalysen ska leda fram till åtgärderna
- B. Förebyggande och kontrollerande åtgärder

Förebyggande åtgärder

Interna regelverk

Utbildning

Värdegrundsarbete

Nära
ledarskap

Kontrollerande åtgärder

Arbetsrotation

Behörighetsspärrar

In- och
utbetalningskontroller

Tvåpersonsbeslut

IT- och
informationskontroller

Hur står sig lärosätena?

- Misstankar om korruption är relativt vanligt
- Universitet och högskolor något sämre på att vidta åtgärder mot korruption
- Relativt få disciplinpåföljder

Statskontorets arbete mot korruption

- Främja och samordna arbetet med en god förvaltningskultur
- Myndighetsnätverk mot korruption
- Utredningar med särskilt fokus

www.statskontoret.se

www.forvaltningskultur.se

